

DIREKTIVA 97/67/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 15. prosinca 1997.

o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 57. stavak 2., članak 66. i članka 100.a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 22. siječnja 1993. u vezi Zelene knjige o razvoju jedinstvenog tržišta poštanskih usluga ⁽⁴⁾,

uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća od 7. veljače 1994. o razvoju poštanskih usluga u Zajednici ⁽⁵⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 189.b Ugovora u svjetlu zajedničkog teksta koji je 7. studenoga 1997. odobrio Odbor za mirne nje ⁽⁶⁾,

- (1) budući da je potrebno donijeti mjere s ciljem uspostavljanja unutarnjeg tržišta u skladu s člankom 7.a Ugovora; budući da to tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica u kojem je osigurano slobodno kretanje robe, ljudi, usluga i kapitala;
- (2) budući da je uspostavljanje unutarnjeg tržišta u poštanskom sektoru od dokazane važnosti za gospodarsku i socijalnu koheziju Zajednice, s obzirom da su poštanske usluge bitan instrument komunikacija i trgovine;
- (3) budući da je 11. lipnja 1992. Komisija predstavila Zelenu knjigu o razvoju jedinstvenog tržišta poštanskih usluga, a 2. lipnja 1993. Komunikaciju o smjernicama za razvoj poštanskih usluga Zajednice;
- (4) budući da je Komisija provela opsežno javno savjetovanje o onim aspektima poštanskih usluga koje su od interesa za Zajednicu i da su zainteresirane strane u poštanskom sektoru dostavile svoja zapažanja Komisiji;

⁽¹⁾ SL C 322, 2.12.1995., str. 22., i SL C 300, 10.10.1996., str. 22.

⁽²⁾ SL C 174, 17.6.1996., str. 41.

⁽³⁾ SL C 337, 11.11.1996., str. 28.

⁽⁴⁾ SL C 42, 15.2.1993., str. 240.

⁽⁵⁾ SL C 48, 16.2.1994., str. 3.

⁽⁶⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 9. svibnja 1996. (SL C 152, 27.5.1996., str. 20.), Zajedničko stajalište Vijeća od 29. travnja 1997. (SL C 188, 19.6.1997., str. 9.) i Odluka Europskog parlamenta od 16. rujna 1997. (SL C 304, 6.10.1997., str. 34.), Odluka Europskog parlamenta od 19. studenoga 1997. i Odluka Vijeća od 1. prosinca 1997.

▼B

- (5) budući da postojeći opseg univerzalnih poštanskih usluga i uvjeti njihovog pružanja znatno variraju od jedne do druge države članice; budući da je naročito kvaliteta usluga veoma neujednačena među državama članicama;
- (6) budući da prekogranične poštanske veze ne zadovoljavaju uvijek očekivanja korisnika i građana Europske unije, te da je učinak u pogledu kvalitete u pogledu prekograničnih poštanskih usluga Zajednice u ovome trenutku nezadovoljavajući;
- (7) budući da neujednačenost uočena u poštanskom sektoru ima znatan utjecaj za one sektore aktivnosti koji se posebno oslanjaju na poštanske usluge, te da ometaju napredak unutarnje kohezije Zajednice, time što se regije u kojima kvaliteta poštanskih usluga nije dostatna nalaze u nepovoljnoj poziciji po pitanju dostave pismenih pošiljaka i dostave robe;
- (8) budući da su mjere za osiguranje postupne i kontrolirane liberalizacija tržišta i osiguranja primjerene ravnoteže potrebne kako bi se u čitavoj Zajednici i u skladu s obvezama i pravima pružatelja univerzalnih usluga zajamčilo slobodno pružanje usluga u samom poštanskom sektoru;
- (9) budući da je stoga potrebno djelovati na razini Zajednice kako bi se osigurala veća usklađenost uvjeta u poštanskom sektoru, te da je shodno tome potrebno poduzeti korake kako bi se utvrdila zajednička pravila;
- (10) budući da je, u skladu s načelom supsidijarnosti, na razini Zajednice potrebno usvojiti niz općih načela, dok bi odabir samog postupka trebalo prepustiti državama članicama, koje bi trebale biti slobodne izabrati sustav koji najbolje odgovara njihovim okolnostima;
- (11) budući da je na razini Zajednice neophodno zajamčiti da univerzalne poštanske usluge obuhvaćaju minimalan niz usluga određene kvalitete koje će se pružati u svim državama članicama po pristupačnoj cijeni za sve korisnike, bez obzira na njihov zemljopisni položaj u Zajednici;
- (12) budući da je cilj univerzalnih usluga da se svim korisnicima osigura lak pristup poštanskoj mreži, a naročito tako da se osigura dostatan broj pristupnih točaka, te da se osiguraju zadovoljavajući uvjeti u pogledu učestalosti primanja i dostave pošiljaka; budući da pružanje univerzalnih usluga mora zadovoljavati temeljnu potrebu da se osigura kontinuitet poslovanja, a da se istodobno ostane prilagodljiv potrebama korisnika, te da im se zajamči pošten i nediskriminirajući postupak;
- (13) budući da univerzalne usluge moraju obuhvaćati nacionalne i prekogranične usluge;

▼B

- (14) budući da korisnici univerzalnih usluga moraju biti prikladno informirani o rasponu usluga koje se nude, uvjetima njihovog pružanja i korištenja, kvaliteti usluga i tarifama;
- (15) budući da odredbe ove Direktive koje se odnose na pružanje univerzalnih usluga ne dovode u pitanje pravo operatora univerzalnih usluga da s korisnicima ugovaraju pojedinačne ugovore;
- (16) budući da se održavanje niza usluga koje je moguće rezervirati, u skladu s pravilima iz Ugovora, a ne dovodeći u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja, čini opravdanim kako bi se osiguralo pružanje univerzalnih usluga pod financijski uravnoteženim uvjetima; budući da proces liberalizacije ne bi trebao ograničiti kontinuitet pružanja određenih besplatnih usluga za slijepu i slabovidne osobe uvedenih u državama članicama;
- (17) budući da pismovne pošiljke težine 350 g i više predstavljaju manje od 2 % pismovnih pošiljaka i manje od 3 % ukupno primljenih pošiljaka javnih operatora; budući da će se kriterijima cijena (peterostruka osnovna cijena) omogućiti bolje razlikovanje između rezerviranih usluga i ekspresnih usluga, koje su liberalizirane;
- (18) budući da, s obzirom da je bitna razlika između hitne pošte i univerzalnih poštanskih usluga u dodatnoj vrijednosti (bez obzira na njezin oblik) koju pružaju hitne usluge, a koju korisnici uočavaju, najdjelotvorniji način utvrđivanja dodatne uočene vrijednosti je da se razmotri dodatna cijena koju su korisnici spremni platiti, ne dovodeći, međutim, u pitanje ograničene cijene za rezervirana područja, koje se moraju poštovati;
- (19) budući da je razumno na privremenoj osnovi dopustiti da za izravnu poštu i prekograničnu poštu i nadalje budu moguće rezervacije unutar predviđenih cjenovnih i težinskih ograničenja; budući da, kao daljnji korak prema dovršenju unutarnjeg tržišta poštanskih usluga, Europski parlament i Vijeće trebaju najkasnije do 1. siječnja 2000., a na prijedlog komisije nakon revizije sektora, donijeti odluku o daljnjoj postupnoj kontroliranoj liberalizaciji poštanskog tržišta, a naročito s ciljem liberalizacije prekogranične i izravne pošte, te o daljnjoj reviziji cjenovnih i težinskih ograničenja;
- (20) budući da, zbog javnog reda i javne sigurnosti, države članice mogu imati legitiman interes u povjeravanju jednom ili više tijela koje one odrede prava postavljanja poštanskih sandučića namijenjenih prihvatu poštanskih pošiljaka; budući da iz istih razloga one imaju pravo odrediti tijelo ili tijela odgovorna za izdavanje poštanskih maraka s oznakom države podrijetla i onih koja će biti odgovorna za pružanje usluga preporučene pošte u sudskim

▼B

ili upravnim postupcima sukladno njihovom nacionalnom zakonodavstvu; budući da one uključanjem znaka s dvanaest zvjezdica također mogu označiti i članstvo u Europskoj uniji;

- (21) budući da nove usluge (usluge koje se prilično razlikuju od uobičajenih usluga) i razmjena dokumenata ne čine dio univerzalnih usluga, te tako i ne postoji opravdanje da one budu rezervirane za pružatelje univerzalnih usluga; budući da ovo vrijedi i za samodostavu (poštanske usluge koje daju fizičke ili pravne osobe koje su ujedno i pošiljatelji pošte, odnosno prikupljanje i usmjeravanje takvih pošiljaka koje isključivo u ime tih osoba vrše treće osobe), koje ne spada u kategoriju usluga;
- (22) budući da države članice trebaju moći odgovarajućim postupcima izdavanja ovlasti na svom državnom području regulirati pružanje poštanskih usluga koje nisu rezervirane za pružatelje univerzalnih usluga; budući da takvi postupci moraju biti transparentni, nediskriminativni, razmjerni i zasnovani na objektivnim kriterijima;
- (23) budući da države članice trebaju imati mogućnost da izdavanje dozvole uvjetuju obveznim pružanjem univerzalnih usluga ili doprinosa kompenzacijskom fondu namijenjenom isplati naknada pružatelja univerzalnih usluga za pružanje usluga koje predstavljaju nepravedno financijsko opterećenje; budući da države članice trebaju moći u ovlaštenje uključiti i obvezu da se aktivnostima obuhvaćenim ovlaštenjem ne smiju povrijediti isključiva ili posebna prava odobrena pružateljima univerzalnih usluga za rezervirane usluge; budući da se zbog nadzora može uvesti sustav identifikacije izravne pošte, ako je izravna pošta liberalizirana;
- (24) budući da će biti potrebno donijeti mjere usklađivanja postupaka izdavanja ovlasti kojima se u državama članicama regulira komercijalno pružanje nerezerviranih usluga javnosti;
- (25) budući da će, u slučaju da se to pokaže potrebnim, morati biti donesene mjere kojima će se osigurati transparentnost i nediskriminativnost uvjeta pristupa u javnu poštansku mrežu u državama članicama;
- (26) budući da tarife koje se primjenjuju na univerzalne usluge moraju biti objektivne, transparentne, nediskriminativne i usklađene s troškovima, kako bi se osiguralo ispravno upravljanje univerzalnim uslugama i izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja;
- (27) budući da naknade za pružanje prekograničnih poštanskih usluga unutar Zajednice, ne dovodeći u pitanje najmanji opseg obveza koje proistječu iz dokumenata Svjetske poštanske unije, trebaju biti prilagođene kako bi pokrivala troškove dostave koje pružatelj univerzalnih usluga počinu u državi odredišta; budući da bi ta naknada također trebala predstavljati poticaj poboljšanju ili održavanju kvalitete prekograničnih usluga primjenom ciljeva vezanih uz kvalitetu usluga; budući da bi se time opravdali prikladni sustavi odgovarajućeg pokrivanja troškova koji su posebno vezani za postignutu kvalitetu usluga;
- (28) budući da je, radi uvođenja transparentnosti u stvarne cijene različitih usluga i kako bi se osiguralo da međusobne subvencije rezerviranog u nerezervirani sektor ne utječu nepovoljno na

▼B

uvjete konkurencije u potonjem, potrebno voditi posebne račune za usluge u rezerviranom i nerezerviranom sektoru;

- (29) budući da, kako bi se osigurala provedba načela navedenih u prethodne tri uvodne izjave, pružatelji univerzalnih usluga trebali bi u razumnom roku provesti sustave praćenja troškova koji se mogu nezavisno provjeriti, a po kojima bi troškovi mogli biti točnije raspoređeni po uslugama na temelju transparentnih postupaka; budući da je takve zahtjeve moguće ispuniti, primjerice, primjenom načela potpune raspodjele troškova; budući da takvi sustavi praćenja troškova možda ne bi bili potrebni u okolnostima kada postoje stvarni uvjeti otvorene konkurencije;
- (30) budući da je potrebno uzeti u razmatranje i interese korisnika koji imaju pravo na usluge visoke kvalitete; budući da je stoga potrebno učiniti sve napore kako bi se poboljšala i unaprijedila kvaliteta usluga koje se pružaju na razini Zajednice; budući da takva poboljšanja kvalitete traže od država članica da utvrde norme koje pružatelji usluga trebaju postići ili nadmašiti u pogledu usluga koje čine dio univerzalne usluge;
- (31) budući da kvaliteta usluge koju korisnici očekuju predstavlja bitan aspekt pružanih usluga; budući da se norme ocjenjivanja kvalitete usluga i postignutih razina kvalitete u interesu korisnika moraju objavljivati; budući da je potrebno imati na raspolaganju usklađene norme kvalitete usluga i zajedničku metodologiju mjerenja, kako bi se mogla ocijeniti usklađenost kvalitete usluga u čitavoj Zajednici;
- (32) budući da države članice moraju utvrditi nacionalne norme kvalitete koje će biti dosljedne normama Zajednice; budući da se u slučaju prekograničnih usluga unutar Zajednice koje zahtijevaju zajedničke napore najmanje dvaju pružatelja univerzalnih usluga iz dviju različitih država članica norme kvalitete moraju se utvrditi na razini Zajednice;
- (33) budući da se nezavisna provjera usklađenosti s tim normama mora vršiti redovito i na usklađenoj osnovi; budući da korisnici moraju imati pravo biti informirani o rezultatima provjere, a države članice moraju osigurati poduzimanje mjera za poboljšanje ako ti rezultati pokazuju da norme nisu dostignute;
- (34) budući da Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima⁽¹⁾ vrijedi za poštanske operatere;
- (35) budući da potreba za poboljšanjem kvalitete usluga znači da se sporovi moraju rješavati brzo i djelotvorno; budući da, pored pravnih sredstava raspoloživih u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Zajednice treba osigurati i postupak

⁽¹⁾ SL L 95, 21.4.1993., str. 29.

▼B

obrade pritužbi, koji treba biti transparentan, jednostavan i jeftin, te omogućiti sudjelovanje svim relevantnim stranama;

- (36) budući da napredak na uzajamnom povezivanju poštanskih mreža i interesi korisnika traže poticanje tehničke normizacije; budući da je tehnička normizacija neophodna za promicanje interoperabilnosti nacionalnih mreža i za djelotvornost univerzalnih usluga Zajednice;
- (37) budući da smjernice za europsko usklađenje predviđaju posebne aktivnosti tehničke normizacije koje će se povjeriti Europskom odboru za normizaciju;
- (38) budući da je potrebno osnovati odbor koji će pomoći Komisiji pri provedbi ove Direktive; naročito u pogledu budućih aktivnosti na razvoju mjera vezanih za kvalitetu prekograničnih usluga Zajednice i tehničku normizaciju;
- (39) budući da je, kako bi se osiguralo ispravno funkcioniranje univerzalnih usluga i nenarušeno tržišno natjecanje u nerezerviranom sektoru, važno razdvojiti funkciju regulatora s jedne strane i operatora s druge strane; budući da ni jedan poštanski operator ne može biti i sudac i zainteresirana strana; budući da je na državama članicama da definiraju statut jednog ili više regulatornih tijela, koja mogu biti izabrana između tijela javnih vlasti i nezavisnih subjekata određenih za tu svrhu;
- (40) budući da će trebati ocijeniti učinke usklađenih uvjeta funkcioniranja unutarnjeg tržišta poštanskim uslugama; budući da će stoga Komisija, tri godine nakon njenog stupanja na snagu, a u svakom slučaju najkasnije do 31. prosinca 2000., dostaviti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Direktive, uključujući i odgovarajuće informacije o razvoju u ovom sektoru, naročito što se tiče ekonomskih, socijalnih, tehnoloških i aspekta zapošljavanja, te kvalitete usluga;
- (41) budući da ova Direktiva ne utječe na primjenu pravila iz Ugovora, a naročito pravila koja se odnose na tržišno natjecanje i na slobodu pružanja usluga;
- (42) budući da ništa ne smije priječiti države članice da zadrže na snazi ili uvedu mjere za poštanski sektor koje su liberalnije od predviđenih ovom Direktivom ili, prestane li ona vrijediti, da zadrže na snazi mjere koje su uvele kako bi je provele, u svakom slučaju pod uvjetom da su te mjere spojive s Ugovorom;
- (43) budući da je prikladno da se ova Direktiva primjenjuje do 31. prosinca 2004., osim ako Europski parlament i Vijeće na temelju prijedloga Komisije ne odluče drukčije;
- (44) budući da ova Direktiva ne primjenjuje za aktivnosti koje nisu obuhvaćene zakonodavstvom Zajednice, kao što su one iz naslova V. i VI. Ugovora o Europskoj uniji, te ni u kojem slučaju za aktivnosti koje se tiču javne sigurnosti, obrane, državne sigurnosti (uključujući i gospodarsku dobrobit dotične države ako se

▼ B

aktivnosti odnose na pitanja sigurnosti te države), te aktivnosti te države u području kaznenog prava;

- (45) budući da ova Direktiva, u slučaju poduzeća s poslovnim nastanom izvan Zajednice ne sprečava usvajanje mjera sukladno pravu Zajednice i postojećim međunarodnim obvezama osmišljenim kako bi se državljanima država članica osigurao sličan postupak u trećim zemljama; budući da poduzeća Zajednice u trećim zemljama trebaju imati tretman i djelotvoran pristup na tržište usporediv s tretmanom odnosno pristupom koji je državljanima dotičnih država osiguran u okviru Zajednice,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

Cilj i područje primjene

▼ M3

Članak 1.

Ova Direktiva donosi skupna pravila o:

- uvjetima koji uređuju pružanje poštanskih usluga,
- pružanju univerzalne poštanske usluge u Zajednici,
- financiranju univerzalne usluge u skladu s uvjetima koji jamče stalno pružanje takvih usluga,
- tarifnim načelima i transparentnosti računovodstava o pružanju univerzalne usluge,
- utvrđivanju standarda kvalitete za pružanje univerzalne usluge i uspostavljanju sustava, koji bi osigurao usklađenost s tim standardima,
- usklađivanje tehničkih standarda,
- osnivanje nezavisnih državnih regulatornih tijela.

▼ B

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

▼ M3

1. poštanske usluge: usluge koje uključuju prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i dostavu poštanskih pošiljaka;
- 1.a pružatelj poštanskih usluga: poduzeće koje pruža jednu ili više poštanskih usluga;

▼ B

2. ► **M3** poštanska mreža ◀: sustav organizacija i sredstava svih vrsta koje pružatelj(i) univerzalnih usluga koristi(-e) posebno za potrebe:

▼ B

- primanja poštanskih pošiljaka obuhvaćenih obvezom univerzalnih usluga s pristupnih točaka na čitavom državnom području,
- usmjeravanje i rukovanje tim pošiljkama od pristupnih točaka poštanske mreže do distribucijskog centra,
- dostava na adrese naznačene na pošiljkama;

▼ M3

3. pristupne točke: fizički objekti, poštanske sandučice osigurane za javnost na javnim prometnicama ili u prostorijama pružatelja poštanske usluge gdje pošiljatelji mogu poštanske pošiljke predati u poštansku mrežu;
4. poštarina: cijena koju pružatelj poštanskih usluga naplaćuje za poštanske usluge;

▼ B

5. distribucija: proces od sortiranja u distributivnim centrima do dostave poštanskih pošiljaka adresatima;

▼ M3

6. poštanska pošiljka: pošiljka, adresirana u konačnom obliku u kakvom je pružatelj poštanske usluge treba uručiti. Pored pošiljki korespondencije takve pošiljke uključuju na primjer knjige, kataloge, časopise, periodični tisak i poštanske pakete s malom ili bez komercijalne vrijednosti;

▼ B

7. pismovna pošiljka: komunikacija u pisanom obliku na bilo kojoj vrsti fizičkog medija koje se prenosi i dostavlja na adresu koju je pošiljatelj naznačio na samoj pošiljci ili na njenom omotu. Knjige, katalogi, novine i časopisi ne smatraju se pismovnim pošiljkama;

▼ M3

▼ B

9. preporučena pošiljka: usluga kojom se pruža paušalno jamstvo protiv rizika gubitka, krađe ili oštećenja, pri čemu se pošiljatelju na zahtjev, izdaje dokaz o predaji poštanske pošiljke i/ili njezine dostave primatelju;
10. vrijednosna pošiljka: usluga pri kojoj se poštanska pošiljka osigurava do vrijednosti koju navede pošiljatelj za slučaj gubitka, krađe ili oštećenja;
11. prekogranična pošta: pošta iz ili za drugu državu članicu odnosno iz ili za treću zemlju;

▼ M3

13. pružatelj univerzalne usluge: državni ili privatni pružatelj poštanskih usluga koji pruža univerzalnu poštansku uslugu ili njezine dijelove u državi članici, čiji je identitet u skladu s člankom 4. prijavljen Komisiji;
14. ovlaštenja: sva odobrenja kojima se utvrđuju prava i obveze specifične za poštanski sektor, a kojima se poduzećima omogućuje pružanje poštanskih usluga te, prema potrebi, uspostava i/ili korištenje poštanskih mreža za pružanje tih usluga u obliku općeg ovlaštenja ili pojedinačne dozvole, kako je niže određeno:

▼ M3

- „opće ovlaštenje”: ovlaštenje, bez obzira na to je li uređeno „klasnom dozvolom” ili općim zakonom, i bez obzira traži li takva regulativa postupak registracije ili prijave, a za koju dotično poduzeće ne treba pribaviti nikakvu izričitu odluku nacionalnog regulatornog tijela prije realizacije prava koja proistječu iz takvog ovlaštenja,
- „pojedinačna dozvola”: ovlaštenje koje izdaje nacionalno regulatorno tijelo koje pružatelju poštanskih usluga daje posebna prava, odnosno kojim se tome poduzeću utvrđuju posebne obveze kojima se dopunjuje opća obveza, pri čemu to poduzeće nema pravo realizacije dotičnih prava dok ne dobije odluku nacionalnog regulatornog tijela;

▼ B

15. terminalne pristojbe: naknada pružateljima univerzalnih usluga za distribuciju dolazne prekogranične pošte koja obuhvaća poštanske pošiljke iz druge države članice ili iz treće zemlje;
16. pošiljatelj: fizička ili pravna osoba odgovorna za slanje poštanske pošiljke;

▼ M3

17. korisnik: svaka pravna ili fizička osoba koja koristi poštanske usluge, kao pošiljatelj ili primatelj poštanske pošiljke;

▼ B

18. nacionalno regulatorno tijelo: tijelo ili tijela u svakoj državi članici kojima dotična država članica povjerava, među ostalim i regulatornu funkciju iz djelokruga ove Direktive;

▼ M3

19. osnovni zahtjevi: opći negospodarski razlozi koji mogu potaknuti državu članicu da odredi uvjete za isporuku poštanskih usluga. Ti razlozi su povjerljivost prepiske, sigurnost mreže u vezi s prijevozom opasnog tereta, poštovanje uvjeta zapošljavanja i programa socijalne sigurnosti koji su utvrđeni zakonima, uredbama, odredbama i/ili kolektivnim ugovorima o kojima je postignut dogovor između nacionalnih socijalnih partnera u skladu sa zakonom Zajednice i nacionalnim zakonom, te kada je to opravdano, zaštita podataka, zaštita okoliša i regionalno planiranje. Tajnost podataka može uključivati tajnost osobnih podataka, povjerljivost prenesene ili pohranjene informacije i zaštitu privatnosti;
20. usluge pružene po jedinstvenoj tarifi: poštanske usluge za koje je tarifa utvrđena općim uvjetima pružatelja univerzalne usluge.

▼B

POGLAVLJE 2.
Univerzalne usluge

Članak 3.

1. Države članice osiguravaju pravo korisnika na univerzalne usluge, uključujući i stalno pružanje poštanskih usluga određene kvalitete na svim dijelovima svog državnog područja, uz prihvatljive cijene za sve korisnike.

2. U tome cilju, države članice poduzimaju korake kako bi osigurale da gustoća kontaktnih točaka i pristupnih točaka uzima u obzir potrebe korisnika.

▼M3

3. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da je univerzalna usluga zajamčena najmanje pet radnih dana u tjednu, osim u prilikama ili zemljopisnim uvjetima koji se smatraju izvanrednima i da uključuje najmanje:

- jedno prikupljanje,
- jednu dostavu na kućnu adresu ili u prostore svake fizičke ili pravne osobe, ili iznimno, pod uvjetima, koje je odredilo nacionalno regulatorno tijelo, jedna dostava na određeno mjesto.

▼B

Sve iznimke ili odstupanja koja sukladno ovom stavku odobre nacionalna regulatorna tijela moraju se priopćiti Komisiji i svim nacionalnim regulatornim tijelima.

4. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da univerzalne usluge obuhvaćaju barem slijedeće mogućnosti:

- prikupljanje, razvrstavanje, transport i distribuciju poštanskih pošiljaka do dva kilograma,
- prikupljanje, razvrstavanje, transport i distribuciju poštanskih pošiljaka do 10 kilograma,
- usluge preporučene i vrijednosne pošte.

▼M3

5. Nacionalna regulatorna tijela mogu povećati ograničenje težine poštanskih paketa univerzalne usluge koja obuhvaća pakete čija težina ne prelazi 20 kilograma i može utvrditi posebne aranžmane za dostavu od vrata do vrata takvih paketa.

Bez obzira na ograničenja težine univerzalne usluge koja obuhvaća pakete, a koje utvrđuje država članica, države članice moraju osigurati da su poštanski paketi koji su primljeni iz drugih država članica i koji teže do 20 kilograma dostavljeni unutar njihovog područja.

6. Minimalne i maksimalne dimenzije zadanih poštanskih pošiljaka jednake su onima utvrđenima u odgovarajućim odredbama koje je donijela Svjetska poštanska unija.

▼B

7. Univerzalne poštanske usluge definirane u ovom članku obuhvaćaju i nacionalne i međunarodne usluge.

▼ **M3***Članak 4.*

1. Svaka država članica osigurava pružanje univerzalne usluge i izvješćuje Komisiju o mjerama koje je donijela kako bi ispunila tu obvezu. Odbor iz članka 21. potrebno je obavijestiti o mjerama koje su države članice donijele kako bi osigurale pružanje univerzalne usluge.

2. Države članice mogu imenovati jedno ili više poduzeća kao pružatelje univerzalne usluge kako bi se pokrilo cijelo nacionalno područje. Države članice mogu odrediti različita poduzeća za pružanje različitih elemenata univerzalne usluge i/ili pokrivanje različitih dijelova nacionalnog područja. Pri tome će, u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, odlučiti o obvezama i pravima pružatelja koja su im dodijeljena i objaviti te obveze i prava. Države članice moraju poduzeti mjere kako bi se osiguralo da se uvjeti pod kojima se povjeravaju određene univerzalne usluge temelje na načelima transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti, te na taj način jamče nastavak pružanja univerzalne usluge, uzimajući u obzir važnu ulogu koju ona ima u socijalnoj i teritorijalnoj koheziji.

Države članice obavijestit će Komisiju o identitetu imenovanoga(-ih) pružatelja univerzalne usluge. Imenovanje pružatelja univerzalne usluge ovisi o periodičkom pregledu i provjeri da su u skladu s uvjetima i načelima iz ovog članka. Države članice trebaju osigurati da to imenovanje traje dovoljno dugo za povrat investicije.

▼ **B***Članak 5.*

1. Svaka država članica poduzima mjere kako bi osigurala da pružatelji univerzalnih usluga zadovoljavaju slijedeće zahtjeve:

- da se usluge pružaju uz zajamčenu usklađenost s osnovnim zahtjevima,
- da se korisnicima nude identične usluge pod usporedivim uvjetima,
- da usluge budu raspoložive bez ikakve diskriminacije, a naročito bez diskriminacije koja proistječe iz političkih, vjerskih ili ideoloških razloga,
- da usluge ne budu prekinute ili obustavljene u slučaju više sile,
- da se usluge razvijaju u skladu s tehničkim, ekonomskim i socijalnim okruženjem, te potrebama korisnika.

▼ **M3**

2. Odredbe stavka 1. ne isključuju mjere koje države članice poduzimaju u skladu sa zahtjevima o javnom interesu koje priznaje Ugovor, posebno njegovi članci 30. i 46. koji se odnose između ostalog na javni moral, javnu sigurnost, uključujući kriminalističke istrage i javni interes.

Članak 6.

Države članice trebaju poduzeti mjere kako bi osigurale da su korisnicima i pružateljima poštanskih usluga redovito na raspolaganju dovoljno detaljne i ažurne informacije o pojedinim segmentima ponuđenih univerzalnih usluga s posebnim navođenjem općih uvjeta pristupa tim

▼ M3

uslugama, cijena i razini standarda kvalitete. Te se informacije objavljuju u odgovarajućem obliku.

Države članice izvješćuju Komisiju o načinu na koji će se informacije koje se objavljuju u skladu s prvim stavkom staviti na raspolaganje.

▼ B

POGLAVLJE 3.

▼ M3**Financiranje univerzalne usluge***Članak 7.*

1. Države članice ne odobravaju, niti održavaju na snazi ekskluzivna ili posebna prava za uspostavljanje i pružanje poštanskih usluga. Države članice mogu financirati pružanje univerzalne usluge u skladu s jednim ili više sredstava iz stavaka 2., 3. i 4., ili u skladu s nekim drugim sredstvima koja su u skladu s Ugovorom.

▼ C1

2. Države članice mogu osigurati pružanje univerzalne usluge putem javne nabave takvih usluga u skladu s pravilima i propisima koji se primjenjuju za javnu nabavu, koji su u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća 2004/18/EZ od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama ⁽¹⁾ uključujući natjecateljski dijalog ili pregovaračke postupke sa ili bez objave poziva na nadmetanje.

▼ M3

3. Ako država članica odredi da obveze univerzalne usluge, kako su utvrđene u ovoj Direktivi uzrokuju neto trošak na temelju izračuna iz Priloga I. i predstavljaju nepošteni financijski teret za pružatelja(-e) univerzalne usluge, može uvesti:

(a) mehanizam za nadoknadu troškova određenog(-ih) poduzeća iz javnih sredstava; ili

(b) mehanizam za podjelu neto troška obveza univerzalne usluge između pružatelja usluge i/ili korisnika.

4. Ako se neto trošak dijeli u skladu sa stavkom 3. točkom (b), države članice mogu osnovati kompenzacijski fond koji se može financirati naknadama od pružatelja usluga i/ili korisnika, a kojim upravlja tijelo koje je neovisno od jednog ili više korisnika. Države članice mogu izdati dozvolu pružateljima usluge u skladu s člankom 9. stavkom 2. koji ovise o bilo kojoj obvezi financijskog doprinosa u taj fond ili obvezi poštovanja općih obveza univerzalne usluge. Na taj se način mogu financirati obveze jednog ili više pružatelja univerzalne usluge u skladu s člankom 3.

5. Države članice trebaju osigurati da se poštuju načela transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti kod osnivanja kompenzacijskog fonda i kod utvrđivanja stupnja financijskih doprinosa iz stavaka 3. i 4.

⁽¹⁾ SL L 134, 30.4.2004., str. 114.

▼ **M3**

Odluke donesene u skladu sa stavcima 3. i 4., temelje se na objektivnim i povjerljivim mjerilima i objavljuju se.

▼ **B***Članak 8.*

Odredbе članka 7. ne dovode u pitanje pravo država članica da organiziraju razmještaj poštanskih sandučića na javnim prometnicama, izdavanje poštanskih maraka i usluge preporučene dostave koje se koriste tijekom upravnih ili sudskih postupaka u skladu s njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

POGLAVLJE 4.

▼ **M3****Uvjeti koji upravljaju pružanjem poštanskih usluga i pristupom mreži***Članak 9.*

1. Za usluge koje su izvan okvira univerzalne usluge, države članice mogu uvesti opće dozvole u mjeri potrebnoj da se osigura poštovanje bitnih zahtjeva.

2. Za usluge koje su u okviru univerzalne usluge, države članice mogu uvesti postupke ovlaštenja, zajedno s pojedinačnim dozvolama u mjeri potrebnoj da se osigura poštovanje bitnih zahtjeva te da se osigura pružanje univerzalne usluge.

Izdavanje ovlaštenja može:

- ovisiti o obvezama univerzalne usluge,
- nametnuti, ako je to potrebno i utemeljeno, zahtjeve u vezi kvalitete, dostupnosti i izvođenja tih usluga,
- kada je potrebno, ovisiti o obvezama financijskog doprinosa mehanizmu dijeljenja iz članka 7., ako pružanje univerzalne usluge uzrokuje neto trošak i nepošten financijski teret za pružatelja(-e) univerzalne usluge, određene u skladu s člankom 4.,
- kada je potrebno, ovisiti o obvezama financijskog doprinosa za operativni trošak nacionalnog regulatornog tijela iz članka 22.,
- kada je potrebno, ovisiti ili nametnuti obvezu poštovanja uvjeta na radu koji su utvrđeni u nacionalnim zakonima.

Obveze i zahtjevi iz prve alineje i iz članka 3. mogu se nametnuti samo imenovanim pružateljima univerzalne usluge.

Osim u slučaju poduzeća, koja su bila imenovana kao pružatelji univerzalne usluge u skladu s člankom 4., dozvole ne smiju:

- biti brojčano ograničene,

▼ M3

- za jednake elemente univerzalne usluge ili dijela nacionalnog područja nametati obvezu univerzalne usluge i istodobno obvezu financijskog doprinosa za mehanizam dijeljenja,
- udvostručiti uvjete koji se primjenjuju za poduzeća na temelju drugog, sektorski nespecifičnog nacionalnog zakonodavstva,
- nametati tehničke ili operativne uvjete, osim onih koji su potrebni za ispunjavanje obveza iz ove Direktive.

3. Postupci, obveze i zahtjevi iz stavaka 1. i 2. su transparentni, dostupni, nediskriminirajući, proporcionalni, točni i jednoznačni, objavljeni unaprijed i u skladu s objektivnim mjerilima. Države članice osiguravaju da je podnositelj molbe obaviješten o razlozima za potpuno ili djelomično odbijanje ili oduzimanje dozvole i o pokretanju žalbenog postupka.

▼ B*Članak 10.***▼ M3**

1. Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije i na temelju članka 47. stavka 2., članka 55. i 95. Ugovora donose mjere potrebne za usklađivanje postupaka iz članka 9., kojim se uređuje tržišno pružanje poštanskih usluga javnosti.

▼ B

2. Mjere usklađenja iz stavka 1. odnose se naročito na kriterije koje je potrebno poštovati i načine postupanja poštanskih operatora, način objavljivanja tih kriterija i postupaka, te žalbeni postupak.

▼ M3*Članak 11.*

Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije i na temelju članka 47. stavka 2., članka 55. i 95. Ugovora donose takve usklađene mjere koje su potrebne da se korisniku i pružatelju(-ima) poštanskih usluga osigura pristup poštanskoj mreži pod transparentnim i nediskriminirajućim uvjetima.

Članak 11.a

Kada je potrebno zaštititi interes korisnika i/ili poticati učinkovito tržišno natjecanje te s obzirom na nacionalne uvjete i nacionalno zakonodavstvo, države članice trebaju osigurati da su transparentni, nediskriminirajućim uvjeti dostupni elementima poštanske infrastrukture ili usluga, u okviru univerzalne usluge, kao što su sustav poštanskih oznaka, baze podataka s adresama, poštanski kovčežić, kovčežić za dostavu pošiljaka, informacije o promjeni adrese, usluge preusmjerenja pošte i usluge vraćanja pošiljke pošiljatelju. Ova odredba ne dovodi u pitanje pravo država članica da donesu mjere kako bi se osigurao pristup poštanskoj mreži pod uvjetima transparentnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije.

▼B

POGLAVLJE 5.

Tarifna načela i transparentnost računovodstva**▼M3***Članak 12.*

Države članice donose mjere kako bi osigurale da su tarife za svaku uslugu, koja je dio univerzalne usluge, u skladu sa sljedećim načelima:

- cijene su dostupne i moraju svakom korisniku, bez obzira na njihov geografski položaj, a s obzirom na posebne uvjete u državi, omogućiti pristup ponuđenim uslugama. Države članice mogu zadržati ili uvesti pružanje besplatne poštanske usluge za slijepu i slabovidnu osobu,
- cijene su rentabilne i nude potporu za pružanje univerzalne usluge. Ako je to potrebno zbog javnog interesa, države članice mogu odlučiti da na svojem cjelokupnom području i/ili izvan granica primjenjuju jedinstvenu tarifu za usluge pružene po pojedinačnoj tarifi i druge poštanske pošiljke,
- primjena jedinstvene tarife ne isključuje pravo jednog ili više pružatelja univerzalne usluge da sklopi individualne sporazume o cijeni s korisnicima,
- tarife su transparentne i nediskriminirajuće,
- kadgod pružatelji univerzalne usluge koriste posebne tarife, na primjer za usluge za poduzeća, za pošiljatelje masovne pošte ili za konsolidirane pošte od različitih korisnika, moraju poštovati načela transparentnosti i nediskriminacije za tarife i s njima povezanim uvjetima. Tarife se zajedno s njima povezanim uvjetima jednako primjenjuju između različitih trećih stranaka kao i između trećih stranaka i pružatelja univerzalne usluge koji nude jednakovrijedne usluge. Svaka takva tarifa na raspolaganju je korisnicima, posebno individualnim korisnicima te malim i srednjim poduzećima, koji šalju poštu pod istim uvjetima.

▼B*Članak 13.*

1. Kako bi se osiguralo prekogranično pružanje univerzalnih usluga, države članice potiču svoje pružatelje univerzalnih usluga da u svojim ugovorima o terminalnim pristojbama za prekograničnu poštu unutar Zajednice poštuju sljedeća načela:

- minimalne pristojbe se utvrđuju u odnosu na troškove obrade i dostave dolazne prekogranične pošte,
- iznosi naknade vežu se na postignutu kvalitetu usluga,
- terminalne pristojbe su transparentne i nediskriminativne.

2. Provedba tih načela može uključivati prijelazne aranžmane osmišljene kako bi se izbjegle nepotrebne smetnje na poštanskim tržištima ili nepovoljne implikacije za ekonomske operatore, pod uvjetom da postoji

▼B

sporazum između operatora u dolasku i odlasku; takve aranžmane, međutim, treba ograničiti na minimum potreban za postizanje tih ciljeva.

*Članak 14.***▼M3**

1. Države članice poduzimaju mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo da je vođenje računovodstva za pružatelje univerzalne usluge u skladu s odredbama ovog članka.

2. Pružatelj(-i) univerzalne usluge vodi(-e) odvojeno računovodstvo unutar svojih internih računovodstvenih sustava kako bi se jasno razlikovala svaka usluga i svaki proizvod koji su dio univerzalne usluge i oni koji to nisu. Ovo odvojeno računovodstvo služi kao naputak kod izračuna neto troška univerzalne usluge države članice. Takvi interni računovodstveni sustavi djeluju na temelju dosljedno primijenjenih i objektivno utemeljenih načela računovodstva troškova.

3. Računovodstveni sustavi iz stavka 2., ne dovodeći u pitanje stavak 4., dodjeljuju troškove na sljedeći način:

(a) troškovi koje je moguće neposredno pripisati određenoj usluzi ili proizvodu također im se pripisuju;

(b) zajednički troškovi, odnosno troškovi koje nije moguće neposredno pripisati određenoj usluzi ili proizvodu, raspoređuju se na sljedeći način:

i. kadgod je moguće, zajednički troškovi dodjeljuju se na temelju neposredne analize izvora samih troškova;

ii. kada neposredna analiza nije moguća, zajedničke kategorije troškova dodjeljuju se na temelju posredne povezanosti s drugom troškovnom kategorijom ili skupinom troškovnih kategorija za koje je moguć neposredni prijenos ili raspodjela; posredna povezanost temelji se na usporednim troškovnim strukturama;

iii. ako nije moguće pronaći ni neposredne ni posredne mjere za raspodjelu troškova, troškovna se kategorija dodjeljuje na temelju općeg faktora raspodjele koji se izračunava uz pomoć koeficijenta svih izdataka, koji su neposredno ili posredno pripisani ili dodijeljeni svakoj od univerzalnih usluga s jedne strane, te drugim uslugama s druge strane;

iv. zajednički troškovi koji su nužni za pružanje kako univerzalne tako neuniverzalne usluge, raspodjeljuju se odgovarajuće; jednaki uzroci troškova primjenjuju se kako za univerzalne tako i za neuniverzalne usluge.

▼B

4. Ostali sustavi praćenja troškova mogu se primjenjivati samo ako su kompatibilni sa stavkom 2. i ako ih je odobrilo nacionalno regulatorno tijelo. Prije njihove primjene potrebno je izvjestiti Komisiju.

5. Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju da usklađenost s jednim od sustava praćenja troškova opisanih u staccima 3. ili 4. potvrdi mjerodavno tijelo neovisno o pružatelju univerzalnih usluga. Države članice osiguravaju da se periodički objavljuje izjava o usklađenosti.

▼B

6. Nacionalno regulatorno tijelo ima na raspolaganju primjereno detaljne informacije o sustavima praćenja troškova koje primjenjuju pružatelji univerzalnih usluga, te takve informacije na zahtjev dostavlja Komisiji.

7. Na zahtjev, Komisiji i nacionalnom regulatornom tijelu s povjerenjem se stavljaju na raspolaganje detaljne računovodstvene informacije, koje proizlaze iz tih sustava.

▼M3

8. Ako određena država članica nije koristila mehanizme financiranja za pružanje univerzalne usluge, kako je to dozvoljeno u članku 7., i ako je nacionalno regulatorno tijelo zadovoljno da niti jedan od određenih pružatelja univerzalne usluge u određenoj državi članici ne prima državnu pomoć, skrivenu ili ne, i ako je tržišno natjecanje potpuno učinkovito, nacionalno regulatorno tijelo može odlučiti da neće primjenjivati zahtjev iz ovog članka.

9. Međutim, ovaj se članak može primijeniti za pružatelja univerzalne usluge koji je bio imenovan prije zadnjeg roka potpunog otvaranja tržišta, pod uvjetom da nije bio imenovan niti jedan drugi pružatelj univerzalne usluge. Nacionalno regulatorno tijelo će o svim takvim odlukama prvo obavijestiti Komisiju.

10. Države članice mogu od pružatelja poštanskih usluga, koji moraju doprinositi kompenzacijskom fondu, zahtijevati uvođenje odgovarajućeg odvojenog računovodstva, kako bi se osiguralo djelovanje fonda.

▼B*Članak 15.*

Financijski računi svih pružatelja univerzalnih usluga sastavljaju se i podnose na reviziju nezavisnom revizoru, te objavljuju sukladno odgovarajućim propisima Zajednice i nacionalnim propisima za trgovačka društva.

POGLAVLJE 6.

Kvaliteta usluga*Članak 16.*

Države članice osiguravaju da se norme kvalitete univerzalnih usluga utvrde i objave, kako bi se zajamčila kvaliteta poštanske usluge.

Kvalitativne norme se naročito usredotočuju na vrijeme dostave, te na redovitost i pouzdanost usluga.

Ove norme utvrđuju:

— države članice u slučaju nacionalnih usluga,

▼M3

— Europski parlament i Vijeće u slučaju prekograničnih usluga unutar Zajednice (vidjeti Prilog II.). Daljnje prilagodbe tih standarda tehničkomu napretku ili razvoju tržišta provode se u skladu s regulativnim postupkom s kontrolom iz članka 21. stavka 2.

Nezavisan nadzor pružanja usluga obavljaju najmanje jednom godišnje vanjska tijela koja nisu ni u kakvoj u vezi s pružateljima univerzalne usluge u skladu sa standardiziranim uvjetima koji se utvrđuju u skladu s

▼ M3

regulativnim postupkom s kontrolom iz članka 21. stavka 2. i predmet su izvješća koja se objavljuju najmanje jednom godišnje.

▼ B*Članak 17.*

Države članice utvrđuju kvalitativne norme za nacionalnu poštu i osiguravaju da oni budu kompatibilni s onima koji su utvrđeni za prekogranične usluge unutar Zajednice.

Države članice o svojim kvalitativnim normama za nacionalne usluge izvješćuju Komisiju, koja ih objavljuje na isti način kao i norme za prekogranične usluge unutar Zajednice iz članka 18.

Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju da se provodi nezavisno praćenje učinkovitosti sukladno četvrtom podstavku članka 16., da rezultati budu opravdani, te da se prema potrebi poduzmu mjere za poboljšanje.

*Članak 18.***▼ M3**

1. U skladu s člankom 16. standardi kvalitete za prekogranične usluge unutar Zajednice utvrđeni u Prilogu II.

2. Kada izvanredne situacije koje se odnose na infrastrukturu ili geografski položaji tako zahtijevaju, nacionalna regulatorna tijela mogu odrediti izuzeća od standarda kvalitete iz Priloga II. Kada nacionalna regulatorna tijela na takav način odrede izuzeća, o tome trebaju smjesta obavijestiti Komisiju. Komisija dostavlja godišnje izvješće o takvim obavijestima koje je zaprimila prethodnih 12 mjeseci Odboru iz članka 21.

▼ B

3. Komisija u *Službenom listu Europskih zajednica* objavljuje sve prilagodbe kvalitativnih normi za prekogranične usluge u Zajednici, te poduzima korake kako bi osiguralo redovito nezavisno praćenje i objavljivanje razine učinkovitosti kojima se potvrđuje usklađenost s tim normama i postignuti napredak. Nacionalna regulatorna tijela poduzimaju mjere za poboljšanje prema potrebi.

▼ M3*Članak 19.*

1. Države članice moraju osigurati da svi pružatelji poštanskih usluga nude transparentne, jednostavne i dostupne postupke za rješavanje žalbi korisnika poštanskih usluga, posebno u slučajevima koji uključuju gubitak, krađu, oštećivanje ili neusklađenost sa standardima kvalitete (uključujući postupke za utvrđivanje odgovornosti, kada je uključeno više od jednog operatera), bez obzira na odgovarajuće međunarodne i nacionalne odredbe o shemama kompenzacija.

Države članice donose mjere kako bi se osiguralo da postupci iz prvog podstavka omogućavaju pravedno i pravovremeno rješavanje sporova s odredbom, kad je to zajamčeno, koja predviđa sustav nadoknada i/ili odšteta.

▼ M3

Države članice potiču razvoj neovisnih sustava za rješavanje sporova izvan suda između pružatelja poštanskih usluga ili korisnika.

2. Ne dovodeći u pitanje druge mogućnosti ulaganja žalbe ili sredstva nadoknade štete u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice, države članice omogućavaju korisnicima da mogu individualno ili, kada je to u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, zajedno s organizacijama, koje zastupaju interese korisnika i/ili potrošača, u slučajevima kada žalbe korisnika poduzećima koja pružaju poštanske usluge u okviru univerzalne usluge, nisu bile zadovoljavajuće riješene, iznijeti slučaj nadležnoj nacionalnoj vlasti.

U skladu s člankom 16. države članice osiguravaju da pružatelji univerzalne usluge, te kadgod je to potrebno, poduzeća koja pružaju usluge u okviru univerzalne usluge, uz godišnje izvješće o nadzoru njihovog pružanja usluga, objave i podatke o broju žalbi i načinima njihovog rješavanja.

▼ B

POGLAVLJE 7.

Usklađenje tehničkih normi*Članak 20.*

Usklađenje tehničkih normi nastavlja se, uzimajući naročito u obzir interese korisnika.

Europskom odboru za normizaciju povjerava se utvrđivanje tehničkih normi koje se primjenjuju na poštanski sektor, na temelju podnesaka koji su mu upućeni u skladu s načelima Direktive Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupaka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa ⁽¹⁾.

Pri tome se uzimaju u obzir mjere usklađenja donesene na međunarodnoj razini, a naročito one o kojima je odlučila Svjetska poštanska unija.

Važeće norme objavljuju se jednom godišnje u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Države članice osiguravaju da se pružatelji osnovnih usluga u interesu korisnika prema potrebi pozivaju na norme, objavljene u *Službenom listu*, a naročito kada dostavljaju informacije iz članka 6.

Odbor iz članka 21. neprekidno se izvještava o raspravama u Europskom odboru za normizaciju i o napretku koji je to tijelo postiglo na ovome području.

POGLAVLJE 8.

Odbor**▼ M3***Članak 21.*

1. Komisiji pomaže odbor.

⁽¹⁾ SL L 109, 26.4.1983., str. 8. Direktiva, kako je zadnje izmijenjena Odlukom Komisije 96/139/EZ (SL L 32, 10.2.1996., str. 31.).

▼ M3

2. Kada se upućuje na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir odredbu članka 8. te Odluke.

▼ B

POGLAVLJE 9.

Nacionalno regulatorno tijelo▼ M3*Članak 22.*

1. Svaka država članica imenuje jednog ili više nacionalnih regulatornih tijela za poštanski sektor koji su pravno odvojeni i operativno nezavisni od pružatelja poštanskih usluga. Države članice koje zadržavaju vlasništvo ili nadzor nad pružateljima poštanskih usluga osiguravaju učinkovito strukturno odvajanje regulatornih funkcija od djelatnosti povezanih s vlasništvom ili nadzorom.

Države članice obavješćuju Komisiju koja su nacionalna regulatorna tijela imenovale za izvođenje zadataka koji proizlaze iz ove Direktive. Države članice objavljuju zadatke koje moraju izvršiti nacionalna regulatorna tijela u lako dostupnom obliku, posebno kada su ti zadaci dodijeljeni više od jednom tijelu. Države članice osiguravaju, ako je to potrebno, savjetovanje i suradnju između tih tijela i nacionalnih tijela, kojima je povjerena provedba zakona o tržišnom natjecanju i zakona o zaštiti potrošača o stvarima od javnog interesa.

2. Nacionalna regulatorna tijela imaju posebnu zadaću osigurati poštovanje obveza koje proizlaze iz ove Direktive, posebno uspostavljanjem nadzornih i regulatornih postupaka za pružanje univerzalne usluge. Ona mogu biti zadužena i za osiguranje poštovanja propisa tržišnom natjecanju u poštanskom sektoru.

Nacionalna regulatorna tijela blisko surađuju i međusobno si pomažu s namjerom olakšavanja provedbe ove Direktive u okviru potrebnih postojećih tijela.

3. Države članice jamče da su na nacionalnoj razini na raspolaganju učinkoviti mehanizmi po kojima svaki korisnik ili pružatelj poštanskih usluga na koji je utjecala odluka nacionalnog regulatornog tijela ima pravo uložiti žalbu protiv odluke pri žalbenom tijelu koji je nezavisan od uključenih stranaka. Do okončanja svakog takvog žalbenog postupka na snazi je odluka nacionalnog regulatornog tijela, osim ako žalbeno tijelo ne odluči drukčije.

POGLAVLJE 9.a

Pružanje informacija*Članak 22.a*

1. Države članice osiguravaju da pružatelji poštanskih usluga dostave sve informacije, posebno nacionalnim regulatornim tijelima, uključujući financijske informacije i informacije o davanju univerzalne usluge, i to za sljedeće potrebe:

▼ M3

(a) kako bi nacionalno regulatorno tijelo osiguralo sukladnost s odredbama ove Direktive ili odlukama donesenima u skladu s ovom Direktivom;

(b) za jasno određene statističke potrebe.

2. Pružatelji poštanskih usluga dostavljaju takve informacije odmah na zahtjev i u povjerenju, prema potrebi, u vremenskom roku i do detalja koje zahtjeva nacionalno regulatorno tijelo. Informacije koje zahtjeva nacionalno regulatorno tijelo moraju biti proporcionalne s obavljanjem njegovih zadataka. Nacionalno regulatorno tijelo navodi razloge na kojima se temelji njegov zahtjev za informacijama.

3. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela Komisiji na njezin zahtjev dostave potrebne i relevantne informacije koje su potrebne Komisiji kako bi izvršila zadatke u skladu s ovom Direktivom.

4. Ako nacionalno regulatorno tijelo smatra da su informacije u skladu s nacionalnim pravilima i propisima Zajednice o poslovnoj tajnosti povjerljive, Komisija i navedeno nacionalno regulatorno tijelo moraju očuvati tu povjerljivost.

▼ B

POGLAVLJE 10.

Završne odredbe**▼ M3***Članak 23.*

Svake četiri godine i prvom prilikom ne kasnije od 31. prosinca 2013. Komisija Europskomu parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o primjeni ove Direktive, uključujući odgovarajuće podatke o razvoju u poštanskom sektoru, posebno u vezi s gospodarskim, društvenim uzorcima zapošljavanja i o tehnološkim aspektima kao i kvaliteti usluge. Uz izvješće se, prema potrebi, prilažu prijedlozi Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 23.a

Komisija državama članicama jamči pomoć kod provedbe ove Direktive uključujući izračun mogućih neto troškova univerzalne usluge.

▼ B*Članak 28.*

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼ **M3***PRILOG I.***Smjernice u vezi izračuna mogućih neto troškova univerzalne usluge***Dio A: Određenje obveza univerzalne usluge*

Obveze univerzalne usluge odnose se na obveze iz članka 3. koje ta država članica nalaže pružatelju poštanske usluge za pružanje poštanskih usluga na cjelokupnom određenom geografskom području koje, prema potrebi, uključuje jedinstvene cijene za pružanje tih usluga na geografskom području ili pružanje pojedinih besplatnih usluga za slijepe i slabovidne osobe.

Među ostalim, te obveze mogu uključivati:

- broj dana dostave koji je veći od broja utvrđenog u ovoj Direktivi,
- dostupnost pristupnim točkama kako bi se ispunile obveze univerzalne usluge,
- pristupačnost cijena tarifa univerzalne usluge,
- jedinstvene cijene univerzalne usluge,
- pružanje pojedinih besplatnih usluga za slijepe i slabovidne osobe.

Dio B: Izračunavanje neto troškova

Nacionalno regulatorno tijelo mora razmotriti sve mogućnosti kako bi pružateljima poštanskih usluga (koji su imenovani ili ne) jamčile odgovarajuće poticaje za troškovno učinkovito ispunjavanje obveza usluge.

Neto trošak obveza univerzalne usluge je svaki trošak, nužan za izvršavanje pružanja univerzalne usluge i povezan s time. Neto trošak obveze univerzalne usluge se izračunava kao razlika između neto troška za imenovanog pružatelja univerzalne usluge koji posluje s obvezama univerzalne usluge i neto troškova istog pružatelja poštanske usluge koji posluje bez obveza univerzalne usluge.

Izračun mora poštovati sve druge relevantne elemente, uključujući nematerijalnu i tržišnu korist koje ima pružatelj poštanskih usluga, imenovan za pružanje univerzalne usluge, pravo na razumnu zaradu i poticaje za troškovnu učinkovitost.

Potrebno je paziti na pravilno ocjenjivanje troškova koje bi svaki pružatelj usluga rado izbjegao kada ne bi bilo obveze pružanja univerzalne usluge. Kod izračuna neto troškova ocjenjuje se koristi za operatora univerzalne usluge, uključujući nematerijalnu korist.

Izračun se mora temeljiti na troškovima, koji se mogu pripisati:

- i. elementu određenih usluga, koje se mogu pružati uz gubitak ili pod takvim troškovnim uvjetima koji ne spadaju pod običajne komercijalne standarde. U tu kategoriju mogu biti uključeni elementi usluga kao što su usluge određene u dijelu A;
- ii. posebni korisnici ili skupine korisnika koji mogu, uzimajući u obzir poštovanje troškova pružanja posebne usluge, ostvareni prihod i jedinstvenu cijenu koje nameće država članica pružiti usluge s gubitkom ili pod takvim troškovnim uvjetima, koji ne spadaju pod uobičajene komercijalne standarde.

U tu su kategoriju uključeni oni korisnici ili skupine korisnika, koje komercijalni pružatelj bez obveze pružanja univerzalne usluge ne bi zadovoljio.

Neto troškove posebnih aspekata obveza univerzalne usluge potrebno je izračunati odvojeno kako bi se spriječilo dvostruko izračunavanje svih neposrednih ili posrednih koristi i troškova. Cjelokupni neto trošak obveze univerzalne usluge potrebno je za svakog imenovanog pružatelja univerzalne usluge izračunati kao

▼ M3

zbroj neto troškova koji proizlaze iz posebnih komponenti obveza univerzalne usluge, pri čemu se uzimaju u obzir sve nematerijalne koristi. Nacionalno regulatorno tijelo je odgovorno za nadgledanje neto troškova. Pružatelj(i) univerzalne usluge surađuju s nacionalnim regulatornim tijelom, kako bi se omogućilo nadgledanje neto troškova.

Dio C: Povrat mogućih neto troškova iz obveza univerzalne usluge

Za povrat ili financiranje mogućih neto troškova iz obveza univerzalne usluge obveznosti može se zahtijevati da imenovani pružatelji univerzalne usluge primaju naknadu za usluge koje pružaju pod nekomercijalnim uvjetima. S obzirom da takva nadoknada uključuje financijske prijenose, države članice moraju osigurati da se ti prijenosi izvršavaju objektivno, transparentno, nediskriminacijski i proporcionalno. To znači da bi ti prijenosi po mogućnosti uzrokovali minimalno narušavanje tržišnog natjecanja i zahtjeva tržišta.

Za mehanizme dijeljenja, koji se temelji na fondu iz članka 7. stavka 4. potrebno je koristiti transparentnu i nepristranu metodu prikupljanja doprinosa koja bi sprječavala dvostruko davanje doprinosa, kako za prinose tako i za doprinose poduzeća.

Neovisno tijelo koje upravlja fondom odgovorno je za prikupljanje doprinosa poduzeća koja se u državi članici smatraju poduzećima koja su obvezna doprinijeti svojim dijelom neto trošku obveza univerzalne usluge, i mora nadzirati prijenos iznosa zbog poduzeća, koja imaju pravo primiti uplate iz fonda.

► **M3** PRILOG II. ◀

Kvalitativne norme za prekograničnu poštu unutar Zajednice

Kvalitativne norme za prekograničnu poštu unutar Zajednice utvrđuju se u svakoj državi s obzirom na rokove dostave koji se računaju od kraja do kraja (*) za poštanske pošiljke najbrže kategorije normi, koristeći formulu $D + n$, pri čemu D predstavlja datum predaje (**), i to u broju radnih dana koji isteku između tog datuma i dostave primatelju.

Kvalitativne norme za prekograničnu poštu unutar Zajednice	
Rokovi	Ciljevi
D + 3	85 % pošiljki
D + 5	97 % pošiljki

Norme moraju biti postignuti ne samo u cjelokupnom prometu unutar Zajednice, nego i u svim bilateralnim tokovima između dviju država članica.

(*) Dostava od kraja do kraja mjeri se od točke pristupa u mrežu do točke dostave primatelju.

(**) Datum predaje koji se uzima u obzir isti je dan kao i onaj kojega je pošiljka predana, pod uvjetom da do predaje dođe prije krajnjeg vremena prikupljanja o kojem izvijesti dotična točka pristupa u mrežu. Ako do predaje dođe nakon tog vremena, datumom predaje smatra se slijedeći dan prikupljanja pošte.